

Sygn. akt III AUa 1296/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak
Sędziowie:	SSA Daria Stanek (spr.) SSA Lucyna Ramlo
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w Gdańsku

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt V U 717/13

I. umarza postępowanie apelacyjne w części dotyczącej wypłaty emerytury M. S. za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od poszczególnych miesięcznych świadczeń do dnia 19 lutego 2014 r.;

II. oddala apelację w pozostałej części.

Sygn. akt III AUa 1296/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony M. S. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 14 marca 2013 r. odmawiającej uchylenia decyzji z dnia 10 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zwiesiła prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2012 r. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i nakazanie wypłaty emerytury za ww. okres jej zawieszenia wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Słupsku - V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia

22 maja 2013 r. w sprawie V U 717/13 zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. i podjął wypłatę emerytury ubezpieczonego M. S. należnej za okres od 1 października 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych miesięcznych świadczeń poczynając od października 2011 r., liczonych od dnia 21 każdego miesiąca, do dnia zapłaty (punkt pierwszy) oraz zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonego M. S. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt drugi).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji:

Ubezpieczony M. S. ur. (...) od dnia 1 maja 2009 r. (od miesiąca złożenia wniosku) nabył prawo do emerytury, które zostało mu przyznane decyzją z dnia 1 czerwca 2009 r. Zakład ustalił stały termin płatności świadczenia na 20 dzień każdego miesiąca. Wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu w Szpitalu (...), gdzie był zatrudniony od 15 września 1970 r. Stosunek pracy trwał do 30 maja 2012 r. Decyzją z dnia 10 października 2011 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia, w oparciu o art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych od dnia 1 października 2011 r. W związku z rozwiązaniem stosunku pracy i złożonym w dniu 31 maja 2012 r. wnioskiem o podjęcie wypłaty świadczenia organ rentowy podjął wypłatę emerytury od 1 maja 2012 r. Wnioskiem z dnia 18 grudnia 2012 r. ubezpieczony wniósł o wznowienie postępowania w sprawie decyzji z dnia 10 października 2011 r. i o wypłatę zawieszonych świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011 r. do 1 maja 2012 r. wraz z odsetkami. W dniu 14 marca 2013 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Analizując prawidłowość zaskarżonej przez wnioskodawcę decyzji pozwanego Sąd Okręgowy wskazał, iż wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., wydanym w sprawie K 2/12 Trybunał Konstytucyjny stwierdził niekonstytucyjność przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251; dalej ustawa emerytalna), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy

z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Od 1 stycznia 2011 r. obowiązuje art. 103a, dodany do ustawy emerytalnej na podstawie art.

6 pkt 2 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wskazany przepis objął wszystkich emerytów, a więc nie tylko tych, którzy prawo do emerytury uzyskują od momentu jego wejścia w życie, ale również tych, którzy przeszli na emeryturę wcześniej. Ci emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie zmiany, czyli do 30 września 2011 r. Jeżeli do tego momentu stosunek pracy nie ustał, wypłata emerytury została przez ZUS wstrzymana, poczynając

od 1 października 2011 r. Obowiązująca regulacja nie wyłącza możliwości łączenia emerytury z dochodami z pracy zarobkowej, lecz uzależnia wypłatę emerytury od rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą (pracodawcami), u którego dana osoba była zatrudniona bezpośrednio przed złożeniem wniosku o emeryturę. Emeryt może wrócić do pracy do tego samego lub innego pracodawcy i pobierać zarówno wynagrodzenie, jak i emeryturę.

Sąd I instancji uznał, że ubezpieczony nabył prawo do emerytury od 1 maja 2009 r. (czyli

po zmianie przepisów, która nastąpiła od 8 stycznia 2009 r.) i prawo to było przez niego realizowane do momentu zawieszenia. W dacie nabycia przez niego prawa do emerytury wówczas obowiązujące przepisy nie wymagały zawieszenia wypłaty świadczenia wobec tych emerytów, którym prawo to zostało przyznane, a które nadal pozostawały w stosunku pracy. Oznacza to, iż ubezpieczony wystąpił o emeryturę i nabył prawo do emerytury według przepisów obowiązujących po 8 stycznia 2009 r., które to przepisy nie uzależniały wypłaty emerytury od rozwiązania stosunku pracy. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, w którym ubezpieczony upatruje podstawy prawnej swojego roszczenia ma zastosowania do jego sytuacji.

Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie znajduje również zastosowanie art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej, albowiem w sprawach, w których doszło do zawieszenia wypłaty świadczeń emerytalnych od dnia 1 października 2011 r., co do osób, które nabyły prawo do emerytury i je realizowały poczynając od 8 stycznia 2009 r. można uznać, iż organ rentowy dopuścił się błędu w rozumieniu art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Za takim rozumieniem „błędu organu rentowego” opowiedział się także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 marca 2011 r., I UK 332/10, LEX nr 811827.

W zakresie wypłaty odsetek Sąd I instancji miał na uwadze dyspozycję art. 118 ust. 1-3 ustawy emerytalnej oraz art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) oraz treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r., P 11/07 wyjaśniającego wątpliwości na tle interpretacji art. 118 ust. 1 a. W ww. orzeczeniu Trybunał orzekł, iż art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, rozumiany w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy, jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji. W uzasadnieniu orzeczenia Trybunał podkreślił, iż termin określony w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej jest terminem ostatecznym, natomiast w zależności od okoliczności sprawy może on być wcześniejszy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy przyjął, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewypłacenie świadczenia emerytalnego w spornym okresie. Wysokość tego świadczenia była znana. Ustalony był także termin płatności emerytury - w decyzji przyznającej prawo do emerytury został on ustalony na 20. dzień każdego miesiąca. Zatem ubezpieczony ma prawo do odsetek poczynając od 21. dnia każdego miesiąca.

Okres za który należą się odsetki wynika z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r., Nr 12, poz. 104). W myśl § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń – do dnia wypłaty. Ten przepis prawny jest podstawą zasądzenia odsetek do dnia zapłaty świadczenia emerytalnego. Data początkowa odsetek od poszczególnych miesięcznych świadczeń wynika z § 2 ust. 4 powołanego rozporządzenia, w myśl którego, okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń okresowych liczy się od dnia następującego po ustalonym terminie ich płatności.

Ze względów wskazanych powyższej Sąd Okręgowy uznał odwołanie ubezpieczonego za uzasadnione i w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł w punkcie drugim orzeczenia na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 461).

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w całości, zarzucając

mu naruszenie prawa materialnego tj. art. 190 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 103a i art. 133 § 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12) i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ubezpieczonego, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwanego wnioskodawca wniósł o jej oddalenie.

Pismem z dnia 12 marca 2014 r. pozwany cofnął w części złożoną apelację w ten sposób, że podtrzymał ją w części dotyczącej przyznania ubezpieczonemu odsetek od poszczególnych miesięcznych świadczeń po dniu 19 lutego 2014 r. i cofnął w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Umorzenie postępowania apelacyjnego w części - wobec cofnięcia apelacji - nastąpiło stosownie do art. 391 § 2 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 391 § 2 k.p.c. w razie cofnięcia apelacji Sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. Umorzenie postępowania nastąpi przy ustaleniu, że cofnięcia dokonano ze skutkiem prawnym (por. art. 355 § 1 k.p.c.).

W sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych ustawodawca wprowadził szczególną regulację stanowiąc w art. 469 k.p.c., że Sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 74/96, OSNP 1997/17/318 wskazał, że użycie w powyższym przepisie słowa „także” oznacza, że poza wymienioną w nim przesłanką dopuszczalności cofnięcia środka zaskarżenia, jaką jest „słuszny interes pracownika”, są jeszcze inne, które należy uwzględnić, a których trzeba poszukiwać w innych przepisach Kodeksu postępowania cywilnego – tj. art. 203 § 4 k.p.c., który stanowi, że sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Wprawdzie art. 203 § 4 k.p.c. nie przewiduje takiej czynności, jak cofnięcie środka odwoławczego, lecz zarówno art. 398²¹ k.p.c., jak i art. 391 k.p.c., odsyłając do innych przepisów dla siebie nieswoistych, stanowi o ich odpowiednim stosowaniu.

Ubezpieczony, z uwagi na zmianę stanu prawnego, tj. wejście w życie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 169; dalej ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r.) złożył w organie rentowym wniosek o wypłatę zawieszonych świadczeń (art. 7 ust. 1 ustawy). Wobec powyższego, pozwany pismem z dnia 12 marca 2014 r. cofnął apelację w części dotyczącej świadczenia głównego oraz odsetek od poszczególnych miesięcznych świadczeń do dnia 19 lutego 2014 r. wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Mając na uwadze okoliczność, że istota przedmiotowego postępowania dotyczyła wypłaty przez pozwanego świadczenia emerytalnego ubezpieczonego za okres od 1 października 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r., która to wypłata w świetle powołanej ustawy jest - przy zachowaniu warunku z art. 7 ust. 1 ww. ustawy - obligatoryjna uznać należało, że cofnięcie apelacji jest dopuszczalne.

Ze względów wskazanych powyżej Sąd Apelacyjny uznał, że cofnięcie apelacji nie narusza prawa, w tym słusznego interesu ubezpieczonego i dlatego na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie apelacyjne w części wskazanej przez pozwanego w piśmie z dnia 12 marca 2014 r., o czym orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

W pozostałym zakresie apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu.

Przedmiotem kontroli Sądu Apelacyjnego było orzeczenie w części zasadzającej odsetki liczone od poszczególnych miesięcznych świadczeń emerytalnych od dnia 20 lutego 2014 r. do dnia zapłaty.

Obowiązek wypłaty odsetek od nieterminowego ustalenia prawa lub spóźnionej jego wypłaty ma oparcie w konstytucyjnej zasadzie równego traktowania obywateli w państwie prawa (art.

2 i 32 Konstytucji RP) a ponadto wynika z ustawowej zasady równego traktowania ubezpieczonych (art. 2a i art. 122 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.; dalej ustawa systemowa), a także jest pozytywnie unormowany w art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i w art.

1 Protokołu Pierwszego, dotyczącym prawa do poszanowania mienia.

Odsetki w prawie ubezpieczeń społecznych (art. 85 ust. 1 ustawy systemowej) przysługują

w wysokości odsetek określonych przepisami prawa cywilnego, co oznacza tylko tyle,

że w przypadkach nieustalenia prawa lub nieterminowej wypłaty świadczenia z ubezpieczenia społecznego jest ustawowe ograniczenie do takiego rozmiaru odsetek (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011 r., II UK 22/11, LEX nr 1109360).

Organ rentowy nie odpowiada w powyższym zakresie według zasad prawa cywilnego, ale według reguł obowiązujących w prawie ubezpieczeń społecznych, w szczególności nie jest zobowiązany do wypłaty odsetek w przypadkach, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Oznacza to, że przy rozpoznaniu tej sprawy Sąd obowiązany był rozważyć, czy i według jakich zasad oraz w jakim zakresie (od jakiej daty) organ rentowy może być zobowiązany do wypłaty ustawowych odsetek (§ 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego

1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych /Dz. U. z 1999 r., Nr 12, poz. 104/) w związku z wcześniej wydaną decyzją na podstawie obowiązujących przepisów, które następnie - wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego - zostały uznane za sprzeczne z Konstytucją RP.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pozwany ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r. Pozwany wydając decyzję wstrzymującą wypłatę emerytury od 1 października 2011 r. działał w oparciu o przepis, który został uznany za niezgodny z Konstytucją RP. Pozwany tym samym wydał bezprawną decyzję

o wstrzymaniu wypłaty emerytury i dlatego należy przyjąć, że ponosi odpowiedzialność w rozumieniu art. 85 ust. 1 zd. drugie ustawy systemowej, tj. za opóźnienie w wypłacie emerytury.

Uzasadnieniem dla zaprezentowanego poglądu jest między innymi fakt, że następstwem uznania przepisu za niekonstytucyjny – w dacie jego stosowania przez organ rentowy – jest ustalenie, iż poddane kontroli czynności organu rentowego zostały podjęte z naruszeniem prawa i to naruszenie należy uznać za błąd organu rentowego, co przesądza o odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2011 r., I UK 332/10, LEX nr 811827).

Analizując uzasadnienie ochrony dóbr, jakimi są dobro Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

i dobro ubezpieczonych pierwszeństwo trzeba przyznać, według Sądu Apelacyjnego, tym drugiemu. Nie może być przenoszone indywidualnie - na ubezpieczonych - ryzyko niekompetentnego funkcjonowania organów władzy państwowej (władzy ustawodawczej). Pozwany nie jest wprawdzie organem władzy państwowej, ale jest państwową jednostką organizacyjną dysponującą Funduszem Ubezpieczeń Społecznych powołanym do realizacji zadań z zakresu

ubezpieczeń społecznych i nadzorowaną przez ministra ds. zabezpieczenia społecznego (art. 51 ustawy systemowej i art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. b w zw. z art. 66 ust. 4 tej ustawy).

W imieniu państwa organ rentowy wykonuje zadania mające zagwarantować obywatelom prawo do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji RP).

Z powyższego należy wnosić, że błędy wywołane wadliwym prawem z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz decyzje ostateczne uznane za bezprawne nie mogą stanowić dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych usprawiedliwienia dla pozbawienia ubezpieczonych należnych im świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Wbrew twierdzeniom zawartym w piśmie procesowym pozwanego z dnia 12 marca 2014 r.

w niniejszej sprawie nie miało zastosowania ograniczenie prawa do odsetek wynikające z art. 4 ust.

2 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r., gdyż przepis ten odnosi się do sytuacji, gdy wniosek o podjęcie wypłaty zawieszonoego świadczenia został oparty na tej ustawie. Tymczasem ubezpieczony swój wniosek o podjęcie świadczenia oparł na orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego. Ponadto organ rentowy błędnie interpretuje powyższy przepis, gdyż z pewnością nie było intencją ustawodawcy ograniczenie prawa do odsetek osobom uprawnionym do świadczeń, których zostali oni pozbawieni na podstawie przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją. Mało tego, co nie pozostaje w sprawie bez znaczenia, przedmiotem kontroli Sądu Odwoławczego był wyrok Sądu I instancji oparty na ocenie skutków regulacji zawartej w art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (...) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dokonanej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia

13 listopada 2012 r. w sprawie sygn. akt K 2/12 i już chociażby z tego wynika, że nieobowiązujące wówczas przepisy ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r., na które powołuje się pozwany w apelacji - nie stanowiły i nie mogły stanowić podstawy rozstrzygnięcia, a tym samym nie mogą mieć wpływu

na instancyjną kontrolę orzeczenia.

Na marginesie rozważań należy podkreślić, że w analogiczny sposób rozstrzygnięto problem odpowiedzialności po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 1993 r.

(K 14/92, OTK 1993/2/35) stwierdzającym niezgodność z Konstytucją art. 7 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o zmianie niektórych ustaw dotyczących zatrudnienia oraz zaopatrzenia emerytalnego

(Dz. U. nr 84, poz. 426); (por. wyjaśnienie wiceprezesa ZUS z dnia 21 marca 1996 r. – znak: (...)) oraz zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 marca 1996 r. w sprawie zaniechania ustalania i poboru dodatku dochodowego od osób fizycznych – od jednorazowej wypłaty, łączenia

z odsetkami, zaległej waloryzacji emerytur i rent za marzec 1992 r.).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w punkcie drugim wyroku.